

INFORMÁCIE K PRIJÍMACÍM SKÚŠKAM

Študijný program: translatológia

Študijný odbor: 2.1.35 prekladateľstvo a tlmočníctvo

Prijímacie skúšky pozostávajú:

1. z prezentácie projektu dizertačnej práce,
2. z ústneho pohovoru, ktorý sa skladá z dvoch častí:
 - a) z diskusie k predloženému projektu, v ktorej výberová komisia skúma schopnosť uchádzača erudovane a vecne odpovedať na otázky týkajúce sa tematického zamerania projektu,
 - b) z odpovedí uchádzača, ktorý by mal preukázať zorientovanosť v oblasti teórie prekladu a tlmočenia (podľa priložených téz).

Tézy na ústny pohovor:

1. Translatológia ako veda, teoretická a aplikovaná translatológia (vymedzenie predmetu, základné pojmy, základná charakteristika disciplín, ktoré patria do oboch súčastí translatológie).
2. Translácia ako interkultúrna komunikácia (interkultúrne rozdiely vo vnímaní vonkajšej reality v rovine verbálnej i neverbálnej sprostredkovanej komunikácie).
3. Najznámejšie teoretické modely prekladu, prekladateľské školy a ich osobnosti (lingvistické, komunikačné a funkcionálne modely - skopos; lipská prekladateľská škola, nitrianska prekladateľská škola atď.).
4. Medzipriestorový a medzičasový faktor v preklade (exotizácia, naturalizácia, kreolizácia, archaizácia, modernizácia).
5. Posuny v preklade. Významový a výrazový posun (klasifikácia a charakteristika výrazových zmien v preklade).
6. Typológia prekladu. Klasifikácia podľa dominantnej funkcie (informatívne; expresívne; operatívne).
7. Špecifiká prekladu expresívnych (umeleckých textov). Najdôležitejšie prekladateľské fenomény (metafora, slovná hračka, reálie, vlastné mená, sociolekty).
8. Špecifiká prekladu informatívnych (odborných) textov. Termín ako prekladateľský problém.
9. Špecifiká prekladu operatívnych textov (prekladateľské postupy pri preklade sakrálnych textov; reklamných textov).
10. Prekladateľská analýza a jej zložky.
11. Technické pomôcky prekladateľa (charakteristika printových a elektronických slovníkov; prekladateľské softvéry).
12. Základné procesuálne rozdiely medzi prekladom a tlmočením (kontrastívne porovnanie).
13. Základné techniky tlmočenia a ich charakteristika (konzekutívne; simultánne).
14. Komunikačná situácia v tlmočení - jej úloha a jednotlivé zložky (komunikačný kontext; typ rečníka; typ diskurzu; typ transferu atď.).
15. Druhy tlmočenia a ich charakteristika (konferenčné; mediálne; súdne; rokovacie; komunitárne; posunková reč).
16. Úloha pamäte v procese tlmočenia. Základné princípy tlmočnickej notácie.
17. Tlmočnicke stratégie (anticipácia; kondenzácia; komprimácia; segmentácia; expandovanie; neutralizácia).
18. Translátorská kompetencia a jej zložky (lingvistická; vecná; interkultúrna; diskurzívna; strategická).

Odporúčaná literatúra

- Gromová, E.: Úvod do translológie . Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2009.
- Müglóvá, D.: Komunikácia. Tlmočenie. Preklad alebo Prečo spadla Babylonská veža. Nitra: Enigma, 2009.
- Rakšányiová, J.: Preklad ako interkultúrna komunikácia. Bratislava: AnaPress, 2005.
- Vajdová, L. (ed.): Myslenie o preklade. Bratislava: Kalligram, 2007.
- Vilikovský, J.: Preklad ako tvorba. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1984.
- Gromová, E. - Müglóvá, D.: Kultúra - interkulturalita - translácia. Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitra, 2005.
- Popovič, A.: Teória umeleckého prekladu. Bratislava: Tatran 1975.
- Popovič, A. a kol: Originál /Preklad. Interpretačná terminológia. Bratislava: Tatran 1983.

Hodnotenie prijímacieho pohovoru:

Kritériá:

Maximálny počet bodov:

1. Odborná úroveň, správnosť terminologického aparátu, reálnosť dosiahnutia vytýčených cieľov v projekte dizertačnej práce a vecnosť prezentácie	10 bodov
2. Schopnosť a pohotovosť uchádzača reagovať na otázky výberovej komisie týkajúcich sa tematického zamerania projektu a relevantnosť odborných zdrojov, ktoré budú predmetom jeho štúdia	5 bodov
3. Celková orientácia uchádzača v odbore a informačná hutnosť jeho odpovede	10 bodov
4. Pripravenosť uchádzača - osobnostné a vedomostné predpoklady na vedeckú prácu a výskum a nadštandardné aktivity (publikačná činnosť, publikované preklady, oficiálne tlmočenia, účasť na ŠVOUČ)	5 bodov
Spolu	30 bodov